

Vaststelling beleidsplan Schulddienstverlening 2025-2028

De gemeenteraad van Gennepe,

- gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Gennepe d.d. 7 oktober 2025;
- gehoord de voorbereidende raadsvergadering d.d. 1 december 2025;
- gelet op artikel 2 van de Wet schuldhulpverlening gemeenten;

besluit:

1. het beleidsplan 'Op weg naar financiële zelfstandigheid 2025-2028' vast te stellen;
2. het beleidsplan schulddienstverlening 2021 'Uit de schuld...' in te trekken.

Aldus besloten in de openbare besluitvormende raadsvergadering d.d. 15 december 2025.

De raad voornoemd,

De griffier, Peter-Jan Mol

De voorzitter, Hans Teunissen

Inhoudsopgave

Inhoud

Voorwoord	4
1. Inleiding	5
2. Wettelijke en bestuurlijke kaders	5
Wettelijke kaders	5
Lokale kaders	6
3. Landelijke en lokale ontwikkelingen	6
Landelijke feiten en cijfers	7
Landelijke ontwikkelingen	8
Lokale ontwikkelingen	10
Lokale cijfers	12
4. Hoe werkt schulddienstverlening in Gennep?	14
4. Totstandkoming beleidsplan	16
5. Visie	16
6. Wat willen we bereiken?	16
7. Kerngetallen en begroting	19
Tot slot	20
Begrippenlijst	21

22 december 2025

Vastgesteld door de Gemeenteraad van Gennep

Gemeente Gennep
Ellen Hoffmannplein 1, Postbus 9003, 6590 HD Gennep
T (0485) 49 41 41 E gemeente@gennep.nl www.gennep.nl

Pagina 2 van 21

Voorwoord

Financiële zorgen kunnen iedereen treffen. Soms onverwacht, soms sluipend. Wat begint met een gemiste betaling, kan uitgroeien tot een probleem dat het dagelijks leven beheerst. Schulden raken niet alleen de portemonnee, maar ook de gezondheid, het welzijn en de toekomst van onze inwoners. Stress, schaamte en uitzichtloosheid kunnen leiden tot sociale isolatie, opvoedproblemen en zelfs criminaliteit. De maatschappelijke kosten zijn hoog – voor de persoon zelf, maar ook voor de samenleving als geheel.

Als gemeente willen we er zijn op die momenten – niet pas als het te laat is, maar juist in een vroeg stadium. Want financiële zelfstandigheid is niet alleen een kwestie van cijfers, maar van menswaardigheid, rust en toekomstperspectief. Wie grip heeft op zijn geld, heeft vaak ook meer ruimte om mee te doen in de samenleving, om kansen te grijpen – op werk, op ontwikkeling, op een beter leven.

Met dit beleidsplan voor de schulddienstverlening 2025–2028 zetten we als gemeente Gennep een duidelijke koers uit. We bouwen voort op wat goed gaat, maar durven ook te vernieuwen. We investeren in ~~voegsignalering~~ samenwerking en maatwerk. We sluiten aan bij landelijke ontwikkelingen, maar zijn ons bewust van het unieke karakter van Gennep en houden oog voor de individuele situatie van onze inwoners.

Dit plan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met onze partners in het sociaal domein, met professionals, vrijwilligers, betrokkenen én met inwoners. Want alleen samen kunnen we zorgen voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen – ook als het financieel even tegenzit.

Ik ben trots op de inzet van alle betrokkenen en heb vertrouwen in de weg die we met dit plan inslaan. Laten we blijven werken aan een Gennep waarin niemand er alleen voor staat.

Met vriendelijke groet,

Janine van Hulsteijn
Wethouder Economie en Werkgelegenheid

1. Inleiding

In Nederland heeft bijna één op de tien huishoudens te maken met problematische schulden. Vooral mensen in armoede en mensen met een inkomen net boven de armoedegrens worden relatief vaak getroffen. In 2023 leefden ruim 540 duizend mensen in armoede, waarvan 31 procent – zo'n 163 duizend mensen – geregistreerde schulden had. Onder de 1,2 miljoen bijna-armen was dit 22 procent, goed voor 265 duizend mensen¹.

Ondanks diverse inspanningen blijft schuldenproblematiek een hardnekkig en complex vraagstuk. Het aantal hulpvragen steeg van 79.514 in 2023 naar 82.120 in 2024, wat wijst op een groeiende behoefte aan toegankelijke en passende ondersteuning. Tegelijkertijd is het zorgwekkend dat slechts een beperkt deel van de mensen met schulden daadwerkelijk in beeld is bij schuldhulpverlening.

Schulden staan zelden op zichzelf. Ze hangen vaak samen met bredere problemen zoals armoede, sociale uitsluiting, psychische druk en beperkte financiële vaardigheden. De impact is groot en raakt mensen in hun bestaanszekerheid, gezondheid en maatschappelijke participatie. Vooral jongeren, alleenstaande ouders, mensen met een migratieachtergrond en zelfstandig ondernemers (ZZP'ers) zijn extra kwetsbaar. Dit vraagt om een integrale en samenhangende aanpak, gericht op preventie, ~~voorsignalering~~ en duurzame ondersteuning.

Ook de gemeente Gennep staan we voor deze uitdaging. Op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (~~Wsv~~) stelt de gemeente elke vier jaar een beleidsplan op. Voor de periode 2025–2028 presenteren wij een vernieuwd plan dat aansluit bij het bredere armoede- en minimabeleid, zoals vastgelegd in het uitvoeringsplan 'Aan Zet'.

Dit beleidsplan biedt richting aan de ondersteuning van onze inwoners met financiële problemen en vormt een leidraad voor gemeentelijke diensten, maatschappelijke partners en andere betrokkenen.

Door schulddienstverlening integraal te benaderen binnen het Sociaal Domein, werken we aan een samenleving waarin iedereen de kans krijgt om financieel zelfstandig te zijn en volwaardig mee te doen. Het beleidsplan zet in op ~~voorsignalering~~, samenwerking en maatwerk, met als doel onze inwoners perspectief te bieden en duurzame oplossingen te realiseren.

2. Wettelijke en bestuurlijke kaders

Wettelijke kaders

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (~~Wsv~~) vormt de wettelijke grondslag voor gemeenten om schulddienstverlening te bieden en uit te voeren. Gemeenten moeten in een beleidsplan, dat maximaal vier jaar geldig is, vastleggen hoe zij schulddienstverlening binnen deze brede wettelijke kaders aanbieden. Artikel 2 van de ~~Wsv~~ specificeert de eisen waaraan dit beleidsplan moet voldoen. Het plan moet in ieder geval de volgende punten bevatten:

- De beoogde resultaten van de gemeente;
- De kwaliteitsmaatregelen voor de uitvoering van integrale schulddienstverlening;
- De maximumtermijn tot het eerste gesprek;
- De aanpak van schulddienstverlening voor gezinnen met minderjarige inwonende kinderen;
- De samenwerking met schuldeisers, waaronder verhuurders van woningen, zorgverzekeraars, water- en energiebedrijven.

¹ CBS (2025, 27 juli). Geraadpleegd via [Bijna 1 op 3 arme mensen heeft problematische schulden | CBS](#)

Daarnaast zijn de volgende wettelijke kaders belangrijk voor het uitvoeren van schulddienstverlening:

- De Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (sinds 1 januari 2021) zorgt ervoor dat mensen met schulden die te maken krijgen met beslag op hun inkomen, altijd een minimumbedrag overhouden om van te leven. De beslagvrije voet bedraagt ten minste 95% van de bijstandsnorm.
- Sinds 1 januari 2021 hebben gemeenten een formeel adviesrecht in procedures rond beschermingsbewind bij problematische schulden (ook wel schuldbewind genoemd). Dit adviesrecht, vastgelegd in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, stelt gemeenten in staat om de rechter te adviseren over de meest passende vorm van ondersteuning, zoals voortzetting van bewind of lichtere hulp.

Lokale kaders

Op basis van de wettelijke richtlijnen hebben we lokale beleidsregels en een lokale verordening. Naast de bovengenoemde wet- en regelgeving, hebben we de volgende bestuurlijke kaders die relevant zijn voor dit beleidsplan:

- Collegeprogramma 'Aan de slag! Samen verder bouwen' 2022-2026
- OMO uitvoeringsprogramma 'Volle kracht vooruit'

In beide documenten wordt het belang van effectieve schulddienstverlening benadrukt.

Uit het OMO-programma: Het leven met schulden legt een zware last op inwoners en hun gezinnen. Het vormt een belemmering om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. De gemeente zet zich daarom in om inwoners te helpen schuldenvrij te worden en een nieuwe start te maken. Zo kunnen zij weer voluit participeren.

Uit het collegeprogramma: We willen onze kwetsbare inwoners passende en toereikende ondersteuning blijven bieden. We bevorderen dat inkomensondersteuning voor inwoners met een laag inkomen toegankelijk is en daadwerkelijk wordt benut. Inwoners met schulden helpen we snel en effectief. We streven ernaar dat zij binnen drie jaar schuldenvrij zijn.

3. Landelijke en lokale ontwikkelingen

De vraag naar financiële hulp in Nederland blijft toenemen. Deze stijging is niet alleen het gevolg van de hogere kosten van levensonderhoud, maar ook van maatschappelijke ontwikkelingen zoals de liberalisering van de gokmarkt, de opkomst van 'koop nu, betaal later'-diensten, de verlaging van de Rijksbijdrage en de daarmee samenhangende gemeentelijke gevolgen, die leiden tot versoering of afschaffing van regelingen. Daarnaast spelen diverse crisissen, zoals de energiecrisis en de coronacrisis, een rol. Deze factoren zorgen ervoor dat steeds meer mensen in financiële problemen raken en zich wenden tot de schulddienstverlening. In dit hoofdstuk wordt de actuele situatie rondom armoede en schuldenproblematiek op zowel landelijk als lokaal niveau besproken.

Landelijke feiten en cijfers

- 21% van de Nederlanders maakte zich in 2024 zorgen over de energierekening en de zorgkosten.
- 18% van de Nederlanders had in 2024 te maken met financiële stress.
- Ruim 30% van de Nederlanders houdt geen geld over aan het einde van de maand.
- 14% van de Nederlanders geeft meer geld uit dan ze binnenkrijgt.
- Meer dan 25% heeft een te kleine buffer om onvoorziene uitgaven te doen.
- Uit onderzoek blijkt dat er gemiddeld acht jaar en vijf maanden verstrijken tussen het ontstaan van de oudste vordering en het moment waarop mensen een aanvraag doen voor een schuldregeling².
- Arme mensen hebben daarmee drie keer zo vaak als gemiddeld te maken met schulden, bijna-armen twee keer zo vaak.
- In 2023 had 46% van de huishoudens te maken met één of meer betalingsproblemen.
- Ongeveer 1 op de 11 huishoudens in Nederland heeft volgens het CBS problematische schulden. In 2023 kwam dat neer op 730.000 huishoudens. En dat zijn er meer dan het jaar daarvoor (2022), toen ging het om iets meer dan 650.000 huishoudens.³
- Tussen 2023 en 2026 daalt het aantal mensen met een armoede-intensiteit onder de 10% verder, maar blijft het aantal mensen met een hogere armoede-intensiteit vrijwel gelijk.

Een vergelijking van mensen zonder versus met financiële stress

² Hogeschool Utrecht (2025, 4 juni). *Opbouw van problematische schulden: van de eerste vordering tot de aanvraag van een schuldregeling*. Geraadpleegd via <https://www.hogeschoolutrecht.nl/onderzoek/rapporten/2025/01/opbouw-van-problematische-schulden-van-de-eerste-vordering-tot-de-aanvraag-van-een-schuldregeling>

³ Wijzer in geldzaken (2024). *Nationale Monitor Geldzorgen*. Geraadpleegd via <https://www.wijzeringeldzaken.nl/Nationale-Monitor-Geldzorgen/>

Landelijke ontwikkelingen

Volgens recente cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) leven momenteel ongeveer 540.000 mensen in Nederland onder de armoedegrens. Daarnaast bevindt een veel grotere groep van circa 1,2 miljoen mensen zich net boven deze grens. Deze cijfers onderstrepen de urgentie van een effectieve schuldenaanpak. Armoede en schulden versterken elkaar: schulden kunnen leiden tot armoede, en armoede vergroot het risico op het ontstaan van schulden.

Eenduidige aanpak basisdienstverlening

Het vorige kabinet had als doelstelling om het aantal huishoudens met problematische schulden te halveren⁴. Het demissionaire kabinet-Schoof heeft aangegeven dit beleid voort te zetten. In samenwerking met gemeenten, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en andere partners worden op lokaal, regionaal en nationaal niveau diverse initiatieven, instrumenten en regelingen ontwikkeld om deze ambitie te realiseren.

Een van de belangrijkste landelijke initiatieven in dit kader is de basisdienstverlening schulddienstverlening. Deze is opgezet om de toegang tot schulddienstverlening in alle Nederlandse gemeenten te verbeteren en te uniformeren. De ontwikkeling van deze basisdienstverlening is het resultaat van een intensieve samenwerking tussen het Rijk, de VNG, de NVVK en Divosa (de vereniging van leidinggevenden in het sociaal domein).

Dwangakkoord toegewezen bij 0-aanbod

In september 2024 heeft de rechtbank Den Haag een baanbrekende uitspraak gedaan die landelijke gevolgen heeft voor de schulddienstverlening. In deze zaak werd een dwangakkoord toegewezen aan een schuldenaar zonder afloscapaciteit – een zogenoemd 0-aanbod. De schuldenaar had voldaan aan alle voorwaarden binnen de schuldregeling, maar kon vanwege een structureel laag inkomen geen aflossing doen. Ondanks dat een meerderheid van de schuldeisers het voorstel tot kwijtschelding afwees, oordeelde de rechtbank dat hun weigering onredelijk was en kende het dwangakkoord toe.

Deze uitspraak markeert een belangrijke juridische ontwikkeling: het bevestigt dat ook mensen zonder afloscapaciteit onder voorwaarden in aanmerking kunnen komen voor een dwangakkoord. Schuldeisers kunnen daarmee in bepaalde gevallen verplicht worden om mee te werken aan een regeling, zelfs als zij daar aanvankelijk niet toe bereid zijn. Dit biedt nieuwe perspectieven voor inwoners met problematische schulden en versterkt de rechtspositie van hulpvragers binnen de schulddienstverlening.

Verwachte toename binnen de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wvsa) en Minnelijk schuldsaneringstraject (Msa)

De ambitie is om het aantal mensen met problematische schulden tegen 2030 aanzienlijk terug te dringen. De landelijke doelstelling is dat het aantal huishoudens met problematische schulden in 2030 gehalveerd moet zijn ten opzichte van 2015. In Gennep sluiten we ons aan bij deze doelstelling. Een belangrijke stap in die richting is de verkorting van de looptijd van zowel de minnelijke schuldregeling (Msa) als de wettelijke schuldsanering (Wvsa), die sinds juli 2023 is teruggebracht van 36 naar 18 maanden.

⁴ Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (2024, 25 juni). *Vaartgang aanpak geldzorgen, armoede en schulden*. Geraadpleegd via <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2024/06/25/voortgang-aanpak-geldzorgen-armoede-en-schulden>

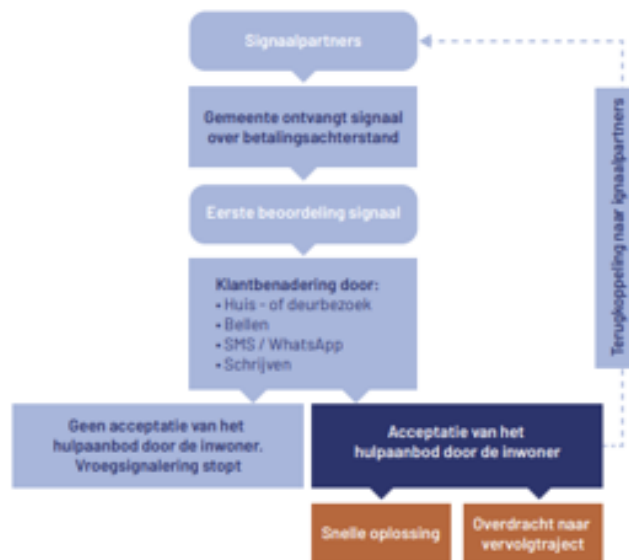
Lokale ontwikkelingen

Inzetten op voersignalering

De gemeente Gennep zet stevig in op het vroegtijdig signaleren van schulden. Sinds 2021 is voersignalering op basis van meldingen van betalingsachterstanden wettelijk verplicht. Om inwoners met financiële problemen sneller en gericht te kunnen ondersteunen, is per 1 januari 2025 gekozen voor een nieuwe, innovatievere applicatie. Deze sluit beter aan bij de lokale behoeften en biedt meer mogelijkheden voor maatwerk en datagedreven werken.

De applicatie wordt actief ingezet binnen de gemeentelijke schulddienstverlening. Schulddienstverleners gebruiken het systeem niet alleen om signalen te raadplegen, maar ook om inwoners gericht te benaderen, contactmomenten te registreren en vervolgtacties vast te leggen. Daarnaast ondersteunt de applicatie bij het opstellen en monitoren van een plan van aanpak, waardoor de ondersteuning beter kan worden afgestemd op de persoonlijke situatie van de inwoner. Door betere signalering en opvolging kan per huishouden maatwerk worden geboden, wat bijdraagt aan een effectievere en gerichtere hulpverlening. De applicatie biedt daarnaast uitgebreide analysemogelijkheden en prognoses, waarmee beleidskeuzes beter onderbouwd kunnen worden. De gebruiksvriendelijke interface geeft hulpverleners snel inzicht in de situatie van inwoners, wat de efficiëntie van het werkproces ten goede komt. Bovendien is de software flexibel en aanpasbaar aan de werkprocessen van de gemeente, waardoor deze goed integreert in de bestaande uitvoeringspraktijk.

Met deze vernieuwde aanpak geeft de gemeente Gennep invulling aan de uitgangspunten van de uniforme basisdienstverlening en versterkt zij haar inzet op preventie, voersignalering en effectieve ondersteuning bij schulden.

Aansluiting Mesis

De gemeente Genneep maakt sinds september 2024 gebruik van Mesis, een screeningsinstrument dat speciaal is ontwikkeld voor schulddienstverlening en beschermingsbewind. Met Mesis krijgt de gemeente snel en betrouwbaar inzicht in het gedrag, de motivatie en de vaardigheden van inwoners die hulp nodig hebben bij hun financiële situatie.

Inwoners vullen een digitale vragenlijst in. De antwoorden worden automatisch verwerkt tot een overzichtelijke rapportage, die inzicht geeft in de mate van motivatie, het vermogen om zelfstandig stappen te zetten, mogelijke belemmeringen zoals beperkte basisvaardigheden, en de leerbaarheid van de inwoner.

Deze werkwijze biedt meerdere voordelen. Door de inzet van Mesis kan de gemeente gerichter bepalen welke vorm van ondersteuning het beste aansluit bij de situatie van een inwoner. Dit maakt het mogelijk om sneller tot een passend plan van aanpak te komen, afgestemd op de persoonlijke omstandigheden. Daarnaast helpt Mesis om blinde vlekken in de beoordeling te voorkomen, doordat het een gestandaardiseerde en objectieve screening biedt. Dit vergroot de kans op duurzame financiële stabiliteit en voorkomt dat inwoners onnodig in zwaardere trajecten terechtkomen.

Implementatie landelijke basisdienstverlening

In aansluiting op de landelijke afspraken uit maart 2024 implementeert de gemeente Genneep de 20 vaste elementen van de basisdienstverlening schulddienstverlening. Dit omvat onder meer het standaard gebruik van saneringskredieten met een aflostermijn van 18 maanden, persoonlijk contact bij signalen van terugval, structurele nazorg en toegankelijke hulp voor alle doelgroepen. De gemeente volgt hierbij de routekaart van de VNG en stemt haar dienstverlening af op de landelijke kwaliteitsstandaarden.

Lokale cijfers

Huishoudens met een laag inkomen tot 100%

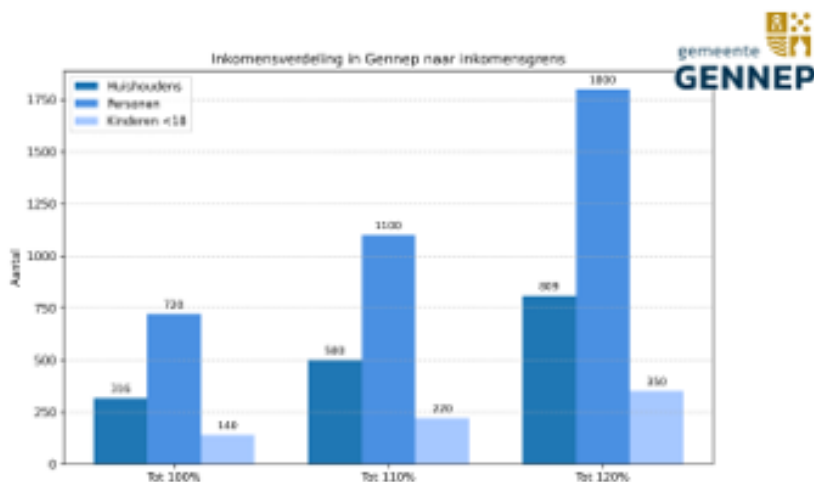
In Gennep komt 4,1% van onze huishoudens ten minste 1 jaar rond van een inkomen tot 100% van het sociaal minimum. Het gaat om 316 huishoudens. Het percentage ligt hoger dan het landelijk gemiddelde van 3,8% volgens de meest recent beschikbare gegevens (2023) van het Centraal Bureau Statistiek (CBS)⁷.

	Particuliere huishoudens (x1000)	Personen (x1000)	Minderjarige kinderen (x1000)	Particuliere huishoudens relatief (%)	Personen relatief (%)	Minderjarige kinderen relatief (%)
Nederland	2,96	555,2	131,5	3,8	3,3	4,1
Gennep	0,3	0,5	0,1	4,1	3,0	3,1

Huishoudens met een laag inkomen tot 120%

In Gennep komt 10,5% van onze huishoudens ten minste 1 jaar rond van een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Het gaat om 809 huishoudens. Het percentage ligt onder het landelijk gemiddelde van 12,2% volgens de meest recent beschikbare gegevens (2023) van het Centraal Bureau Statistiek (CBS)⁸.

	Particuliere huishoudens (x1000)	Personen (x1000)	Minderjarige kinderen (x1000)	Particuliere huishoudens relatief (%)	Personen relatief (%)	Minderjarige kinderen relatief (%)
Nederland	950,9	1.474,8	285,6	12,2	8,7	9,0
Gennep	0,8	1,2	0,2	10,5	7,1	7,5

⁷ CBS (x4). Huishoudens; kenmerken, regio (indeling 2024). Geraadpleegd via <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/86006NED/table>

⁸ CBS (x4). Huishoudens; samenstelling, leeftijd, regio. Geraadpleegd via <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85678NED/table>

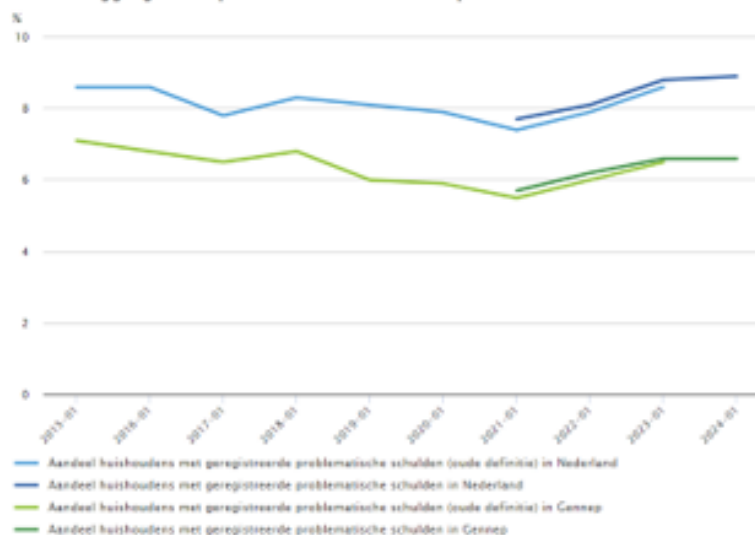
Huishoudens met geregistreerde problematische schulden

In onze gemeente heeft 6,6%⁹ van de huishoudens problematische schulden, wat neerkomt op één op de vijftien huishoudens¹⁰. Dit betreft in totaal 520 huishoudens. Daarnaast zijn er 7.350 huishoudens zonder schulden. Vergeleken met het landelijk gemiddelde van 8,9% ligt het percentage huishoudens met problematische schulden in Gennep lager.

Het is belangrijk om te benadrukken dat de cijfers van het CBS slechts een deel van de werkelijkheid weergeven. De definitie van geregistreerde problematische schulden is gebaseerd op schulden bij overheidsinstanties en formele schuldregelingen. Schulden bij bijvoorbeeld woningcorporaties, energiemaatschappijen of zorgverzekeraars worden niet meegerekend. Ook informele schulden, zoals leningen bij familie of schulden in het criminele circuit, blijven buiten beeld. Hierdoor ligt het werkelijke aantal huishoudens met problematische schulden waarschijnlijk hoger – zowel in Gennep als landelijk.

Van de huishoudens met schulden in Gennep bevindt 62% zich langdurig in de problemen: zij lossen al minstens drie jaar geen schulden af. Hoewel dit een aanzienlijk aandeel is, ligt het nog altijd onder het landelijke gemiddelde van 70%.

Ontwikkeling geregistreerde problematische schulden in Gennep¹¹

Volgens schattingen van onder andere de NVVK en het Nibud hebben circa 730.000 mensen in Nederland problematische schulden, terwijl slechts een fractie – ongeveer 80.000 – daadwerkelijk in beeld is bij schulddienstverlening.

⁹ VNG (VNG). Dashboard Gezondheid. Geraadpleegd via <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosak/dashboard/gezondheid>

¹⁰ CBS (CBS). Schuldenproblematiek in beeld. Geraadpleegd via <https://dashboards.cbs.nl/v5/SchuldenproblematiekInBeeld/>

Gemeente Gennep
Elken Hoffmannplein 1, Postbus 9003, 6590 HD Gennep
T (0485) 49 41 41 E gemeente@gennep.nl www.gennep.nl

4. Hoe werkt schulddienstverlening in Gennepe?

We kiezen voor een integrale en mensgerichte aanpak van schulddienstverlening. Binnen deze aanpak sluiten preventie, ~~vroegsignalering~~, hulpverlening en nazorg naadloos op elkaar aan. Het doel is om schulden zoveel mogelijk te voorkomen, beheersbaar te maken wanneer ze ontstaan, en uiteindelijk op te lossen. Daarbij staat het bevorderen van duurzame financiële zelfredzaamheid van onze inwoners centraal.

1. Preventie

Op het gebied van preventie zet Gennepe in op zowel universele als selectieve maatregelen. Enerzijds worden onze inwoners breed geïnformeerd over financiële risico's en krijgen zij ondersteuning om schulden te voorkomen. Anderzijds worden specifieke risicogroepen, zoals jongeren of mensen met een laag inkomen, gericht benaderd. In dit kader werkt de gemeente nauw samen met woningcorporaties en welzijnsorganisaties. Deze partners spelen een belangrijke rol in het vroegtijdig signaleren van financiële kwetsbaarheid en het bieden van preventieve ondersteuning.

2. Vroegsignalering

Sinds 2021 is ~~vroegsignalering~~ wettelijk verplicht. In Gennepe is dit structureel ingebed in de samenwerking met vaste lastenpartners zoals woningcorporaties, zorgverzekeraars en energieleveranciers. Wanneer betalingsachterstanden worden gesignaleerd, wordt snel contact gelegd met de betreffende inwoner. Zo kan tijdig passende hulp worden geboden en wordt escalatie van schulden voorkomen.

Hoewel niet alle betrokken partijen in dit document bij naam worden genoemd, is het belangrijk te onderstrepen dat schulddienstverlening een ketenaanpak vereist. Diverse organisaties leveren vanuit hun eigen expertise een bijdrage aan het geheel. De relatie met het bredere gemeentelijke armoedebeleid wordt toegelicht in de inleiding van dit beleidsplan.

Waar er ten tijde van het vorige beleidsplan 21 convenanten met institutionele schuldeisers waren gesloten, is dat aantal inmiddels gestegen tot 101. Deze uitbreiding vergroot de effectiviteit van ~~vroegsignalering~~ aanzienlijk en maakt het mogelijk om onze inwoners in een vroeg stadium te bereiken. Naast het signaleren van betalingsachterstanden zetten we ook in op het actief adviseren van inwoners over het treffen van betalingsregelingen. Door vroegtijdig in gesprek te gaan en samen met de inwoner te kijken naar haalbare afspraken met schuldeisers, kunnen we verdere financiële problemen voorkomen en het vertrouwen in hulpverlening versterken.

De flyer over ~~vroegsignalering~~ inclusief een winkelkaartje, wordt in een envelop gedaan. Indien de inwoner niet thuis is, wordt de envelop achtergelaten, zodat de kans groter is dat deze wordt geopend.

Gemeente Gennepe
Ellen Hoffmannplein 1, Postbus 9003, 6590 HD Gennepe
T (0485) 49 41 41 E gemeente@gennepe.nl www.gennepe.nl

Pagina 13 van 21

3. Schulddienstverlening

Wanneer er schulden zijn ontstaan, biedt de gemeente passende hulp, afgestemd op de ernst van de situatie. De schulddienstverlener onderzoekt samen met de inwoner welke ondersteuning nodig is. Soms is een lichtere vorm van hulp, zoals ondersteuning van de Papierbrigade, al voldoende. Als er vragen zijn die verder gaan dan wat vrijwilligers van de Papierbrigade kunnen bieden, kan ~~er ook~~ ~~juridische~~ dienstverlening vanuit Synthese worden ingezet. Daarnaast biedt de schulddienstverlener kortdurende budgetbegeleiding. Wanneer sprake is van niet-problematische schulden, kan de schulddienstverlener – indien gewenst – een 100%-betalingsregeling treffen met de schuldeisers. In andere gevallen is een volledig schulddienstverleningstraject nodig. In dat geval wordt gestart met de intake- en stabilisatiefase. In deze fase wordt de financiële situatie van de inwoner in kaart gebracht en wordt gewerkt aan het herstellen van het evenwicht tussen inkomsten en uitgaven. Indien nodig worden aanvullende diensten ingezet, zoals ~~bewindvoering~~ of budgetcoaching. Ook wordt geprobeerd om schuldeisers te bewegen tot het tijdelijk opschorten van incassomaatregelen.

Na afronding van deze fase wordt het dossier overgedragen aan de Stichting Kredietbank Nederland (KBNL), die voor de gemeente Gennep de tweede fase uitvoert.

Fase 2: Schuldenregeling

In deze fase werkt KBNL aan een duurzame oplossing van de schulden. Er wordt gekeken welk traject het beste past bij de situatie van de inwoner, zoals een minnelijke schuldregeling, saneringskrediet of betalingsregeling. KBNL onderhandelt met schuldeisers om tot een akkoord te komen. Als dat niet lukt, ondersteunen KBNL en de gemeente bij het aanvragen van een dwangakkoord of toelating tot de Wet schuldsanering natuurlijke personen (~~Wvsa~~). Tijdens het traject blijft KBNL betrokken bij de begeleiding van de inwoner. Voor deze fase betaalt de gemeente per traject een vast tarief.

Voor de uitvoering van preventie, ~~vroegsignalering, budgetcoaching, 100% betalingsregelingen,~~ intake- en stabilisatiefase en nazorg zijn binnen de gemeente twee medewerkers beschikbaar voor in totaal 32 uur per week. De tweede fase is uitbesteed aan KBNL.

4. Nazorg

Nazorg vormt het essentiële sluitstuk van de schulddienstverlening. Het doel is om terugval te voorkomen en onze inwoners te ondersteunen bij het behouden van hun financiële zelfstandigheid.

Na afronding van een traject wordt altijd een eindgesprek gevoerd, gevolgd door minimaal twee contactmomenten in de maanden daarna. Tijdens deze gesprekken wordt samen met de inwoner gekeken wat nodig is om schuldenvrij te blijven. Indien nodig wordt aanvullende ondersteuning geboden, bijvoorbeeld bij het opstellen van een budgetplan of het omgaan met nieuwe financiële verplichtingen. Door deze begeleiding wordt de overgang naar een schuldenvrij bestaan vergemakkelijkt en wordt het risico op herhaling van problematische schulden verkleind.

Samenwerking in de keten

Een effectieve schulddienstverlening is alleen mogelijk dankzij nauwe samenwerking tussen verschillende partners. In Gennep wordt samengewerkt met Team Toegang, de afdeling Werk en Inkomen, bewindvoerderskantoren, KBNL, het maatschappelijk middenveld en lokale vrijwilligersorganisaties. Daarnaast zijn ook woningcorporaties, zorg- en welzijnsorganisaties en onderwijsinstellingen belangrijke schakels in de keten. Deze samenwerking – bestaande uit structureel overleg en korte lijnen – is van groot belang voor een samenhangende, effectieve en mensgerichte aanpak van schuldenproblematiek.

4. Totstandkoming beleidsplan

Het beleidsplan is tot stand gekomen op basis van inspraak en ervaringen van onze inwoners, zowel direct als via vertegenwoordiging. De schulddienstverlening valt onder het sociaal domein. Bij de voorbereiding van beleidsvoorstellen binnen dit domein is advisering door de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) een vast en institutioneel geborgd onderdeel. De ASD bestaat uit vrijwilligers uit de Gennepse samenleving, die het perspectief van inwoners vertegenwoordigen. De leden brengen verschillende achtergronden en ervaringen mee, veelal vanuit maatschappelijke functies of betrokkenheid bij zorg, welzijn, werk en inkomen. Hoewel niet alle leden ervaringsdeskundig zijn op het gebied van schuldenproblematiek, beschikken zij over relevante inzichten in de effecten van sociaal beleid op inwoners. De ASD adviseert zowel op verzoek als op eigen initiatief, ook over de schulddienstverlening.

Het beleidsplan is, naast de Adviesraad Sociaal Domein (ASD), besproken met de schulddienstverleners die namens de gemeente actief zijn. Ook zijn de zeven bewindvoederskantoren betrokken waarmee de gemeente een convenant heeft afgesloten. In dit convenant zijn afspraken vastgelegd over de inhoudelijke verantwoordelijkheid van de bewindvoeders en het bieden van een passende voorliggende voorziening. Het convenant vormt daarmee een integraal onderdeel van het schulddienstverleningsbeleid.

Daarnaast is het beleidsplan afgestemd met diverse ketenpartners, waaronder KBNL, de coördinator van de Papierbrigade en de kennispartner op het gebied van zorgverzekeringen.

5. Visie

We streven naar een samenleving waarin iedereen de kans krijgt om volwaardig mee te doen. We geloven in een gemeenschap waarin inwoners zich veilig, gezien en ondersteund voelen, ongeacht hun achtergrond, levensfase of financiële situatie.

Onze visie is gericht op het versterken van de eigen kracht van mensen, met oog voor wie tijdelijk of langdurig ondersteuning nodig heeft. We willen een gemeente zijn waar niemand buiten de boot valt en waar we samen werken aan gelijke kansen voor iedereen. Dat betekent dat we inzetten op preventie, tijdige signalering van problemen en toegankelijke hulp, zodat onze inwoners niet alleen geholpen worden als het misgaat, maar ook ondersteund worden om problemen te voorkomen.

Financiële zelfredzaamheid is daarin een belangrijk fundament. Door schuldenproblematiek vroegtijdig aan te pakken en onze inwoners duurzaam te begeleiden naar een stabiele financiële situatie, dragen we bij aan bredere maatschappelijke participatie. Want pas als de basis op orde is, kunnen mensen écht meedoen – op school, op het werk, in de buurt en in de samenleving als geheel.

6. Wat willen we bereiken?

Als doelstelling hebben we dat er geen inwoners zijn met problematische schulden en dat onze inwoners financieel gezond en zelfredzaam zijn. Zo blijven we inzetten op preventie, vroegtijdige signalering en huisbezoeken.

Communicatie en informatie

We willen onze inwoners beter informeren over de hulp die er is bij geldproblemen. Dat doen we via sociale media, de website van de gemeente en de gemeentepagina in de krant. Sinds eind 2024 krijgen alle jongeren in Gennep een kaart als ze bijna 18 worden. In die kaart staat in begrijpelijke taal wat je moet regelen als je 18 wordt, zoals je zorgverzekering of studiefinanciering. Zo willen we jongeren op tijd helpen om goed voorbereid te zijn. We gebruiken hiervoor Kwikstart: een handige app en website met informatie over geldzaken, werk, wonen en zorg. De informatie is deels landelijk en deels speciaal voor jongeren in onze gemeente. Daarnaast willen we meer doen aan voorlichting over geld in de wijken en buurten. We richten ons vooral op jongeren en mensen die extra hulp kunnen gebruiken. Daarbij werken we samen met jongerenwerkers, ~~wijkverbinders~~ en -ondersteuners.

Ervaringsdeskundigen

In het verleden is het niet gelukt om ervaringsdeskundigen te betrekken bij onze aanpak. Daarom gaan we opnieuw onderzoeken of en hoe we ervaringsdeskundigen kunnen inzetten in de begeleiding en nazorg van onze inwoners met schulden.

Ervaringsdeskundigen weten als geen ander welke impact armoede en schulden hebben op het dagelijks leven. Hun inzichten zijn van grote waarde voor zowel het beleid als de uitvoering. Bovendien kunnen zij als rolmodel fungeren voor onze inwoners, wat drempelverlagend werkt en het vertrouwen in de gemeente vergroot.

Door ervaringsdeskundigen een prominente plek te geven in onze uitvoeringspraktijk en hen actief te betrekken bij beleidsvorming, geven we een krachtig signaal af: *we zien en begrijpen jullie*. Dit kan onze inwoners stimuleren om eerder hulp te zoeken. Samen met onze ketenpartners willen we onderzoeken hoe we de inzet en betrokkenheid van ervaringsdeskundigen kunnen vergroten en structureel kunnen verankeren in onze dienstverlening.

Aansluiting schuldenknooppunt

Het schuldenknooppunt is een digitaal platform waar verschillende instanties en organisaties informatie delen over schuldenproblematiek. Dit platform helpt gemeenten, schuldeisers, schulddienstverleners en andere betrokken partijen om samen te werken, gegevens uit te wisselen en efficiënter en effectiever om te gaan met schulden. Het doel van dit platform is om communicatie en onderlinge samenwerking te verbeteren, waardoor mensen met schulden sneller en beter geholpen kunnen worden¹¹. Niet alleen de gemeente en schuldeisers hebben hier voordeel bij, maar ook inwoners. Doordat alles op een plek is gebundeld, hoeft de inwoner minder papierwerk te verzamelen. Dit maakt toegang tot schulddienstverlener gemakkelijker en vermindert de stress. Aansluiting bij het schuldenknooppunt vormt bovendien onderdeel van de basisdienstverlening. Daarom gaan we dit realiseren.

Nazorg en recidive voorkomen

Als gemeente willen we alles in het werk stellen om herhaling van schuldenproblematiek te voorkomen. Door aanpassingen in de Faillissementswet is de 10-jaarstermijn voor een nieuw verzoek tot toelating tot de Wet schuldsanering natuurlijke personen (~~Wspa~~) geschrapt. Dit betekent dat inwoners niet langer tien jaar hoeven te wachten voordat zij opnieuw een ~~Wspa~~-traject kunnen starten. Tegelijkertijd kan de verkorting van de aflosperiode tot 18 maanden leiden tot een verhoogd risico op terugval, omdat er minder tijd is om financiële stabiliteit op te bouwen.

¹¹ NVVK (~~NVVK~~). *Schuldenknooppunt*. Geraadpleegd via <https://nvvk.nl/thema/schuldenknooppunt>

Om hierop in te spelen breiden we de nazorg uit met een standaardperiode van zes maanden na afronding van het schulddienstverleningstraject. In deze periode vindt minimaal één contactmoment plaats, waarin samen met de inwoner wordt gekeken naar het behoud van financiële zelfstandigheid. Als blijkt dat er behoefte is aan meer ondersteuning, wordt het aantal contactmomenten uitgebreid en de ondersteuningsperiode verlengd.

Nul huisuitzettingen en/of afsluitingen

We streven naar nul huisuitzettingen en nul afsluitingen van gas, water en elektriciteit als gevolg van betalingsachterstanden. Dit doel wordt gerealiseerd door middel van een sluitende aanpak van ~~vroegsignalering~~, in nauwe samenwerking met woningcorporaties, nutsbedrijven en maatschappelijke partners. Door signalen van betalingsproblemen vroegtijdig op te vangen en snel passende ondersteuning te bieden, wordt escalatie voorkomen en behoudt onze inwoner de regie over zijn of haar situatie.

Verkenning sociaal welzijnsplein

De gemeente voert gesprekken met de bibliotheek over de mogelijke realisatie van een welzijnsplein. Dit plein moet een toegankelijke plek worden waar onze inwoners zonder afspraak terecht kunnen voor informatie en ondersteuning. Naast de vestiging van welzijnsorganisatie Synthese is het de wens dat ook de schulddienstverlening hier een inlooppreekuur gaat houden. Op deze manier creëren we een laagdrempelige voorziening waar onze inwoners eenvoudig hulp en advies kunnen krijgen.

Budgetbeheer wordt ingezet wanneer daartoe mogelijkheden bestaan

Dit betekent dat er voldoende financiële ruimte, motivatie en stabiliteit moet zijn om deze vorm van ondersteuning effectief te laten werken. Budgetbeheer biedt diverse voordelen: het helpt inwoners bij het structureren van hun inkomsten en uitgaven, voorkomt nieuwe schulden, bevordert financiële zelfredzaamheid en draagt bij aan het herstel van grip op de eigen situatie. Het is een laagdrempelige vorm van ondersteuning die mensen in staat stelt om met begeleiding hun financiën zelfstandig te beheren.

Wanneer budgetbeheer (nog) niet haalbaar is, kan ~~bewindvoering~~ juist een passende oplossing bieden. In plaats van een extra belasting, biedt ~~bewindvoering~~ rust, overzicht en ontlasting in een vaak complexe financiële situatie. Het stelt mensen in staat om op adem te komen, stress te verminderen en stap voor stap toe te werken naar een stabielere situatie waarin lichtere vormen van ondersteuning, zoals budgetbeheer, weer mogelijk worden.

Beleidsregel terug- en invordering

De gemeente Gennep is bezig met nieuwe beleidsregels die in lijn zijn met de Wgs2021, landelijke ontwikkelingen en de missie en visie zoals verderop in dit beleidsplan beschreven.

7. Kerngetallen en begroting

Kerngetallen

Overzicht van het aantal klanten binnen de schulddienstverlening (peildatum juni 2025)

Dienst	Aantallen
Vroegsignalering (enkelvoudige signalen)	458 (Q2)
Huisbezoeken	60 (Q2)
Informatie en adviesgesprek	15 (Q2)
Schulddienstverlening totaal <i>Schulddienstverlening, stabilisatiefase, crisisinterventie en duurzame dienstverlening</i>	35
Budgetcoaching	1
Budgetbeheer	6
Bewindvoering	91
Nazorg	5

Toelichting: de cijfers geven een indicatie van de vraag naar ondersteuning binnen de gemeente. De hoge aantallen bij ~~vroegsignalering~~ tonen aan dat preventie een belangrijk aandachtspunt blijft. De relatief lage aantallen bij nazorg en budgetbeheer kunnen duiden op een behoefte aan versterking van de doorstroom en langdurige begeleiding. In het tweede kwartaal zijn er bij 60 signalen huisbezoeken afgelegd. Bij de overige signalen is de inwoner schriftelijk benaderd.

Begroting

De uitvoering van fase 1 en de nazorg wordt zelfstandig door de gemeente verzorgd. Hiervoor wordt wekelijks 32 uur aan capaciteit ingezet. Voor de overige onderdelen wordt samengewerkt met externe partijen. De begroting voor volgend jaar is vastgesteld op €27.000.

Hieronder volgt een overzicht van de hiermee gepaard gaande personele en/of financiële inzet:

Inzet schulddienstverlening	0.89 FTE
Kosten XXLNC	€397,00
Kosten Schuldenknooppunt	€765,00
Kosten Mesis	€2.946,43
Kosten Kredietbank	Geen vast bedrag, kosten per traject
Zuidweg & Partners	Geen vast bedrag, kosten per traject
Over Rood	Geen vast bedrag, kosten per traject

Toelichting: de samenwerking met externe partijen maakt het mogelijk om maatwerk te leveren en specialistische trajecten aan te bieden. De kosten per traject bij de Kredietbank en ~~Zuidweg & Partners~~ zijn afhankelijk van de complexiteit en duur van de hulpverlening. Een gemiddeld traject bij de Kredietbank kost €2.000,-.

Tot slot

Met dit beleidsplan voor de periode 2025–2028 kiest de gemeente Gennep bewust voor een mensgerichte, integrale en toekomstgerichte aanpak van schulddienstverlening. We bouwen voort op bestaande fundamenten, maar zetten ook duidelijke stappen vooruit: met meer aandacht voor preventie, vroegsignalering, maatwerk en nazorg. Door in te zetten op samenwerking, innovatie en het versterken van de eigen kracht van onze inwoners, willen we financiële problemen eerder signaleren, effectiever aanpakken en duurzaam oplossen.

We streven naar een samenleving waarin niemand buiten de boot valt – waarin inwoners niet alleen geholpen worden als het misgaat, maar ook ondersteund worden om problemen te voorkomen. Een samenleving waarin nul huisuitzettingen en afsluitingen het uitgangspunt zijn, en waarin financiële zelfstandigheid voor iedereen binnen handbereik komt.

Dit plan is geen eindpunt, maar een richtinggevend kompas. De komende jaren blijven we monitoren, leren en bijsturen waar nodig. Samen met onze partners, inwoners en ervaringsdeskundigen blijven we bouwen aan een Gennep waarin iedereen mee kan doen – ook als het financieel even tegenzit.

Begrippenlijst

Adviesrecht

Het adviesrecht geeft gemeenten de mogelijkheid om advies uit te brengen aan de rechter bij een verzoek tot het instellen van beschermingsbewind wegens problematische schulden of verkwisting. Dit recht stelt gemeenten in staat om hun regierol in de schuldhulpverlening beter te vervullen, doordat zij zicht krijgen op inwoners die onder bewind dreigen te komen. Het doel is om samen met bewindvoerders en rechtbanken te zorgen voor passende ondersteuning en snellere doorverwijzing naar gemeentelijke schuldhulpverlening.

Armoedegrens

Het inkomensniveau waaronder mensen als arm worden beschouwd; vaak gebaseerd op het sociaal minimum of een percentage daarvan.

Basisdienstverlening

Een landelijk vastgesteld pakket van twintig vaste elementen dat gemeenten minimaal moeten aanbieden binnen de schulddienstverlening.

Beschermingsbewind

Een maatregel waarbij de rechter een bewindvoerder aanstelt om de financiën van iemand met problematische schulden of psychische problemen te beheren.

Bewindvoering

Een juridische maatregel waarbij een bewindvoerder het volledige financiële beheer overneemt van een persoon die dit zelf niet (meer) kan.

Budgetbeheer

Een vorm van ondersteuning waarbij een organisatie (tijdelijk) het inkomen van een inwoner beheert en zorgt voor betaling van vaste lasten.

Budgetcoaching

Een vorm van preventieve hulp bij geldzaken, waarbij een budgetcoach mensen helpt overzicht te krijgen in hun inkomsten en uitgaven, hen leert budgetteren en ondersteunt bij het voorkomen van schulden. De regie blijft bij de inwoner.

Dwangakkoord

Een juridische maatregel waarbij de rechtbank een schuldeiser verplicht akkoord te gaan met een schuldregeling, als diens weigering onredelijk is. Dit maakt een minnelijk traject alsnog mogelijk.

Ervaringsdeskundige

Iemand die uit eigen ervaring weet hoe het is om met schulden of armoede te leven en deze ervaring inzet om anderen te helpen.

Minnelijke schuldregeling (MOR)

Minnelijk schuldsaneringstraject; een vrijwillige schuldregeling waarbij schuldeisers akkoord gaan met (gedeeltelijke) kwijtschelding van schulden.

Nederlandse vereniging Voor Volkskrediet (NVVK)

De NVVK stelt gedragscodes op, bevordert kwaliteitsstandaarden en biedt een platform voor kennisuitwisseling.

Gemeente Gennepe
Ellen Hoffmannplein 1, Postbus 9003, 6590 HD Gennepe
T (0485) 49 41 41 E gemeente@gennep.nl www.gennep.nl

Pagina 20 van 21

Saneringskrediet

Een lening waarmee alle schulden in één keer worden afgelost, waarna de inwoner alleen nog de lening aflöst aan de kredietverstrekker.

Schulddienstverlening

Het geheel aan ondersteuning dat gemeenten bieden aan inwoners met (dreigende) schulden, gericht op het voorkomen, beheersbaar maken en oplossen van schulden.

Schuldenknooppunt

Een digitaal platform voor veilige en snelle gegevensuitwisseling tussen gemeenten, schuldeisers en hulpverleners in het kader van schulddienstverlening.

Sociaal minimum

Het minimumbedrag dat iemand nodig heeft om in Nederland in de basisbehoeften te kunnen voorzien, zoals vastgesteld door de overheid.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Landelijke koepelorganisatie van alle Nederlandse gemeenten. Zij behartigt de belangen van gemeenten richting rijksoverheid, parlement en andere partijen, en ondersteunt gemeenten bij de uitvoering van hun taken.

Vroegsignalering

Het vroegtijdig opsporen van signalen van betalingsproblemen, bijvoorbeeld via meldingen van woningcorporaties of zorgverzekeraars, om snel hulp te kunnen bieden.

Wet gemeentelijke schulddienstverlening

De Wwv regelt dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het bieden van integrale schuldhulpverlening aan inwoners met (dreigende) problematische schulden. De wet verplicht gemeenten om een beleidsplan op te stellen en uit te voeren, waarin onder andere staat hoe zij schuldhulpverlening organiseren, welke resultaten zij willen behalen, en hoe zij samenwerken met schuldeisers. De hulp kan bestaan uit advies, schuldbemiddeling, saneringskredieten en nazorg.

Wettelijke schuldsanering (Wvsa)

Wet schuldsanering natuurlijke personen; een wettelijke regeling waarbij schuldenaren onder toezicht van de rechter binnen een bepaalde periode schuldenvrij kunnen worden.

Wet vereenvoudiging beslagvrije voet

Deze wet regelt hoe hoog het bedrag is dat iemand met schulden minimaal moet overhouden om in zijn of haar levensonderhoud te kunnen voorzien wanneer er beslag wordt gelegd op inkomen.